

Complexnummer: 529115

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

50KV-station c.a., Alverschotenseweg

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

525031, 526234

Woonplaats

Radio Kootwijk

Gemeente

Apeldoorn

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdoject

Radioweg 1 A, 7348 BG te Radio Kootwijk

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Het complex 50 KV-STATION is gebouwd in opdracht van de Provinciale Gelderse Electriciteits Maatschappij (PGEM). Op het onderstation werd 50 kv omgezet naar 10 kv. Het 50 kv-station leverde elektriciteit aan de wijde omgeving, onder meer aan Radio Kootwijk, de Nederlandse Spoorwegen en de plaatsen Ede, Nunspeet en Apeldoorn. De precieze locatie van het complex, aan een zandweg in de bossen nabij Radio Kootwijk, is bepaald door de aanwezigheid van Radio Kootwijk. Het complex bestaat uit een 50 kv-station uit 1923-1931 (onderdeel 1) en twee elektriciteitsmasten uit 1926 (onderdeel 2). Op het terrein staan een trafo-erf, een gebouwtje van de brandweer uit de Wederopbouwperiode en een ouder gebouwtje, alle van ondergeschikt belang.

Waardering

Het 50 KV-STATION is van grote architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde:

- vanwege de relatie met het complex van Radio Kootwijk;
- als voorbeeld van de geschiedenis van de elektriciteitsvoorziening in Nederland;
- als representatief voorbeeld voor de ontwikkeling van de techniek van 10KV naar 50KV waardoor onderstations noodzakelijk werden;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als onderdeel van een groter netwerk van onderstations, installaties en trafohuisjes;
- vanwege de functionele samenhang van het onderstation en de elektriciteitsmasten.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525031

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 maart 2006
Kadaster deel/nr	82973/55

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Radio Kootwijk	Apeldoorn	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Apeldoorn	P			439

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: 50 KV-STATION

Inleiding

50 kv-station uit de periode 1923-1931 naar ontwerp van architect Hendrik Fels (1882-1962), huisarchitect van de Provinciale Gelderse Electriciteits Maatschappij (PGEM) in de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid.

Omschrijving

Het 50 kv-station is samengesteld uit diverse bouwdelen die in hoogte verschillen en ten opzichte van elkaar verspringen. Het gehele pand heeft drie bouwlagen, inclusief een kelder, onder een samengesteld platdak met overstek. Het pand is oorspronkelijk opgetrokken in verschillende kleuren baksteen en is in een later stadium gepleisterd. Deze pleisterlaag is een aantasting van de monumentale waarde. De gevels zijn voorzien van cordonlijsten, lisenen, kleine vierkante spaarveldjes en een enkele bolvormige bekroning. Het pand heeft meerdere ingangen, waaronder de hoofdingang met een portiek en twee zij-ingangen met een kleine luifel. De achteringang is voorzien van een trap, bordes, zijmuurtjes, pilaren en platdak. De vensters zijn van verschillend formaat en type, waaronder vensterstroken, enkele glas-in-loodramen. Alle vensters zijn voorzien van een (doorlopende) onderdorpel.

Het interieur is in hoofdzaak gaaf bewaard gebleven en bestaat onder meer uit de oorspronkelijke plattegrond en diverse onderdelen, waaronder de meeste binnendeuren, waarvan enkele met origineel hang- en sluitwerk, oorspronkelijke metalen sponningen van de ramen, een eigen lucht- en verwarmingsstelsel (roosters, verwarmingen e.d.), een eigen elektriciteitsnet met wandchakelaars en diverse tegelvloeren waarbij de kleur van de tegels de locatie van de installaties aangeeft. In de kelder een transformatorruimte met betonnen afwerking, een gelijkmatige verdeling van de installaties en lampen, en een verwarmingsruimte met het luchtcirculatiesysteem. Op de begane grond een hal met zwart-witte tegelvloer en lambrisering van beton-email, toilet met wandtegels, transformatorruimte met lambrisering van schoon metselwerk afgewerkt met zwarte lijst, installaties (dubbel vanwege

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

eventuele storingen), lampen, kabels die van de kelder naar de tussenvloer lopen via smalle openingen langs de wand, gang met grijze wandtegels, hijstoren/revisieruimte met restanten van de spoorlijn en wanden met schoonmetselwerk), laagspanningsruimte (met vloertegels, grijze wandtegels en stoppenkasten, compressoruimte met installaties en trappenhuis. Op de eerste verdieping een bedieningsruimte (met zwart-witte tegelvloer, wanden afgewerkt met schoon metselwerk met zwarte lijst en schakelstation-installaties), een tweede bedieningsruimte (met schakelinstallaties) en een binnenwand met ruitjes.

Waardering

Het 50 KV-STATION is van algemeen belang:

- vanwege de zorgvuldig gedetailleerde en uitgevoerde architectuur;
- vanwege het bijzondere en zorgvuldig ontworpen interieur;
- als goed voorbeeld van een onderstation naar ontwerp van de architect Fels in een functioneel zakelijke stijl;
- vanwege de aanwezigheid en compleetheid van de installaties in het interieur;
- vanwege de functionele samenhang met de naastgelegen elektriciteitsmasten;
- vanwege de cultuurhistorische relatie met het complex van Radio Kootwijk, waarbij de aanwezigheid van Radio Kootwijk de ligging van het 50 kv-station heeft bepaald;
- als voorbeeld van de geschiedenis van de elektriciteitsvoorziening in Nederland;
- als representatief voorbeeld voor de ontwikkeling van de techniek van 10kv naar 50kv waardoor onderstations noodzakelijk werden.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf

Monumentnummer*: 526234

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 maart 2006
Kadaster deel/nr 82875/67

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Hoog Soeren Apeldoorn Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Hoog Soeren Alverschotenseweg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Apeldoorn P 439

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2: TWEE ELECTRICITEITSMASTEN

Omschrijving

Twee metalen ELEKTRICITEITSMASTEN op betonnen voet, waarvan twee uit 1926 gelegen achter het trafo-erf.

Waardering

De ELEKTRICITEITSMASTEN zijn van algemeen belang:

- vanwege de functionele samenhang met het naastgelegen 50 kv-station;
- vanwege de hoge typologische zeldzaamheid;
- vanwege de relatie van het 50 kv-station met het complex van Radio Kootwijk, waarbij de aanwezigheid van Radio Kootwijk de ligging van het 50 kv-station heeft bepaald;
- als voorbeeld van de geschiedenis van de elektriciteitsvoorziening in Nederland;
- als representatief voorbeeld voor de ontwikkeling van de techniek van 10kv naar 50kv waardoor onderstations noodzakelijk werden.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Industrie Nutsbedrijf

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument